

Erdészeti gyűjtemények VI.

Folyóiratok

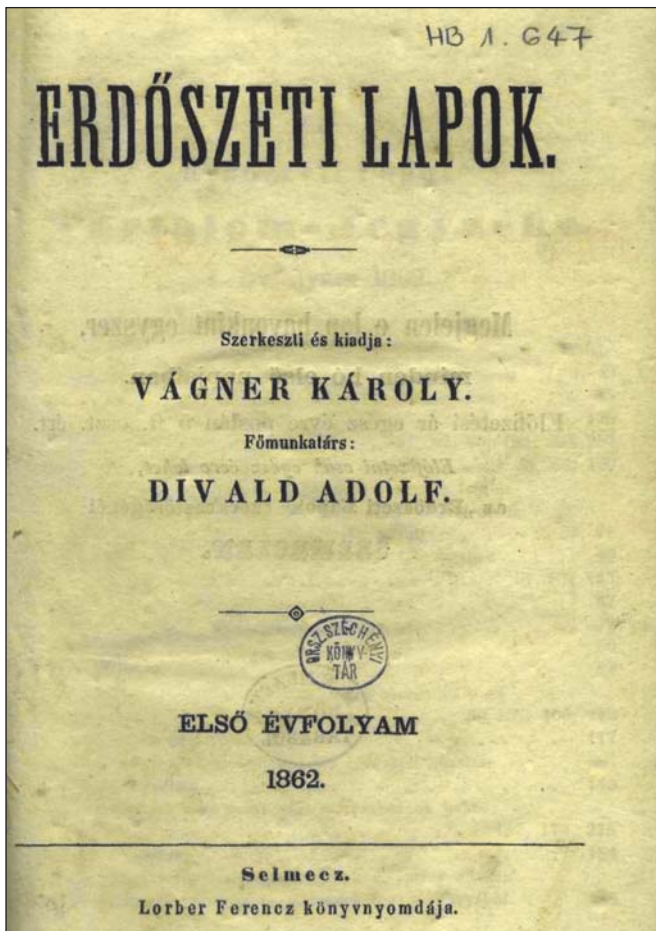
A friss hírekhez, információkhoz való hozzájutás igénye régi vágya az emberiségnek. Erre a célra találták ki a hírlapokat, folyóiratokat, amelyek mai formájukat a felvilágosodás idején nyerték el.

A folyóiratok átmenetet képeznek a könyvek és a napilapok között. Fő jellemzőjük a periodicitás, azaz bizonyos időnként, többnyire havonta, kéthavonta, esetleg negyedévente jelennek meg egy adott témához kapcsolódó csoport számára.

A legújabb ismeretek átadásának fórumai, amelyek célja, hogy az információk, új ismeretek minél gyorsabban eljussanak a célcsoporthoz.

A folyóiratok használata, tárolása a könyvektől lényegesen eltérő. A szakmai könyveket könyvespolcokon tárolva bármikor elővehetjük, használhatjuk. A folyóiratok sorsa ettől lényegesen eltérő. Az olvasók többsége (sajnos) elolvasás után rendszerint kidobja.

Az első önálló magyar folyóirat az 1788-ban Kassán megjelenő *Magyar Museum* volt. Az 1851-ben megalakult *Ungarischer Forstverein* (Magyar Erdészegylet) német nyelvű folyóiratát, az 1854-től megjelenő *Mittheilungen des ungarischen Forstvereines* tekinthetjük az első hazai erdészeti folyóiratnak.

Wagner Károly és Divald Adolf 1862-ben indította útjára az első magyar nyelvű agrárszakmai folyóiratot, *Erdőszeti Lapok* címen, akkor 477 példányban.

1873-ban az Országos Erdészeti Egyesület megvásárolta a lap tulajdonjogát Wagner Károlytól. Ettől kezdve a lap Budapesten jelent meg. 1952-ben a lap címe *Az Erdőre* változott, és egészen 1990-ig ezzel a címmel jelent meg. 1991-től ismét a régi címmel, de megújult tartalmi és formai keretek között jelenik meg a lap.

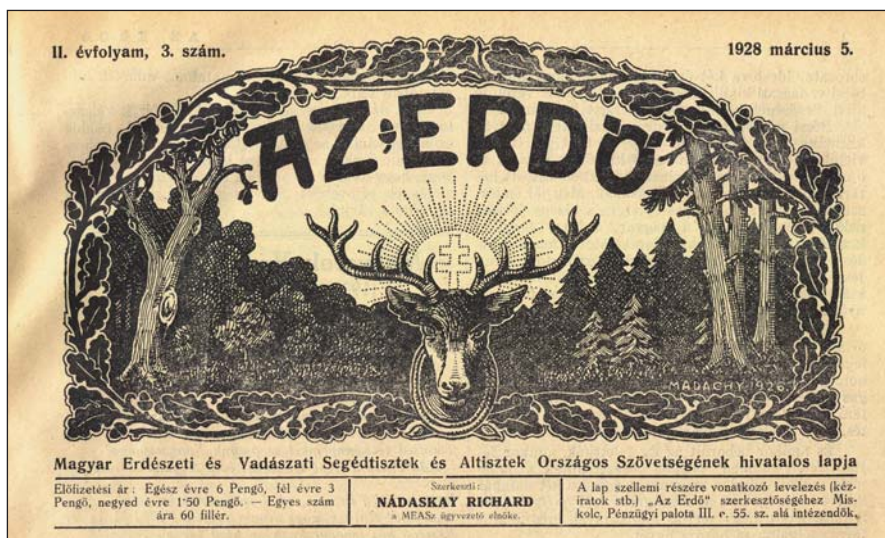
Az Erdészeti Lapok napjainkra a legrégebb idő óta megjelenő hazai agrárújság, az összes hazai nyomtatott sajtóterméket tekintve az országban második legidősebb lap, közel 4000 példányban jelenik meg havonta.

Kevésbé ismert, hogy az 1800-as évek végén, 1900-as évek elején számos egyéb, többnyire helyi erdészeti folyóirat létezett, amelyek napjainkra elérhetetlen ritkaságokká váltak.

Említést érdemel a Besztercebányán megjelenő *Az Erdészeti*, a Szászsebesen megjelenő *Erdészeti újság*, a Budapesten, majd Sopronban megjelenő *Az Erdő*, az Ungváron megjelenő *Magyar Erdész*, vagy a Sátoraljaújhelyen megjelenő *Magyar Erdőgazda*.

Az Erdészeti kísérletek a szakma tudományos közleménye volt, jellemzően évente 3-4 alkalommal jelent meg. Ezekről részletesebben a Gerlai Arnold Gusztáv által összeállított *A magyar erdészeti irodalom könyvészete 1934-ig* című bibliográfiában találhatóak adatok.

Az Erdészeti Lapok manapság sem az egyedüli erdészeti témakörben megjelenő periodika. A lap előfizetői automatikusan kézhez kapják évi hat alkalommal *A Mi Erdőnk* lap-

számait, mely az állami erdőgazdaságok ismeretterjesztő magazinja a nem szakmabeli olvasóknak.

A fenti mellett számos egyéb kiadvány létezik. Így az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének lapja az *Erdészeti és Faipari Híradó*, vagy az időszakosan megjelenő *Erdő-Mező Magazin*.

Némelyik erdőgazdaságnak is létezik időszakosan megjelenő szakmai lapja. Példaként említhető a Somogyi Erdészeti és Faipari Zrt. patinásnak nevezhető lapja az *Erdőke-rülő*, vagy a DALERD Zrt. lapja, az *Erdőjáró*, illetve a *Bakonyerdő Zrt.* és a *Zalaerdő Zrt.* vállalati újságjai. A Soproni Egyetem mellett az erdészeti középiskoláknak is létez-

egyesületünk korát megelőzve segíti a tagságot a múlt írott kincseihez való hozzáféréshez. Számos szakma, pl. természetvédelem, botanika napjainkban még közel sincs ebben a helyzetben.

Az egyesületünk honlapjáról könnyen elérhető a *Wagner Károly Digitális Szakkönyvtár* több mint ezer nyomtatott kiadványa (könyvek és folyóiratok), mintegy 200 000 oldalnyi terjedelemben. Itt többek között a hajdani, rövidebb ideig megjelenő szaklapok évfolyamai között is böngészhetünk.

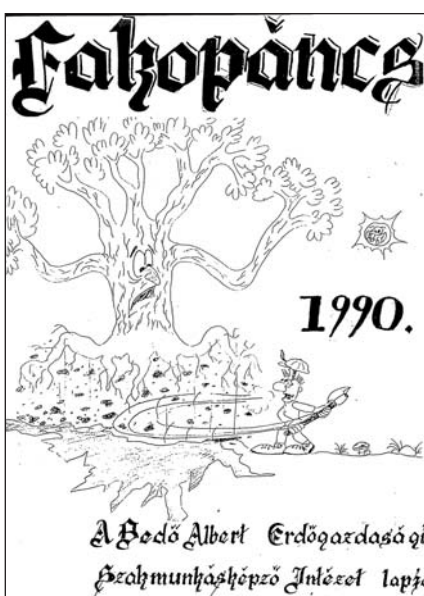
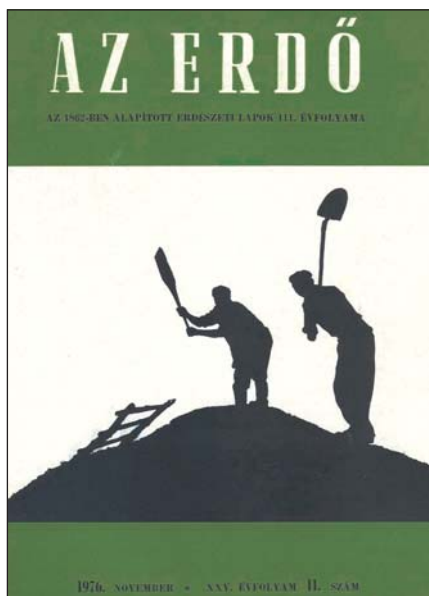
A folyóiratok olvasói közül sajnos kevesen rakják el, őrzik a régi lapszámokat. Az egyes évfolyamokat bekötött és azokat gyűjtőgető emberek száma még csekélyebb. Más,

régi tárgyakhoz hasonlóan selejtezők, rendrakások, költözések vagy halálozások során a gondosan félretett, gyűjtött folyóiratok is könnyen enyészetté válhatnak.

A szakmai folyóiratok régebbi, bekötött évfolyamai leginkább egyetemek, kutatóintézetek, iskolák könyvtáraiban létezhetnek. Ezek az intézmények éppen manapság, a helyhiány és a digitális miatt szabadulnak meg a régi folyóirataik bekötött évfolyamaitól.

Nagyon kevés olyan gyűjtő van, aki szakmai lapokat gyűjt. A régi, különösen az I. világháborút megelőző időszakból származó szakmai folyóiratok száma csekély, ezek nem véletlenül tekinthetők muzeális régiségeknek. Ha időnként felbukkannak, árverések kincseivé válnak.

Andrési Pál
okl. erdőmérnök

Honlapjaink:

www.oe.hu
www.vandorgyules.hu
www.azevfaja.hu
www.erdokhete.hu
www.erdeivandor.hu